gemeente Staphorst

Uw brief van	
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	D200967563
Zaaknummer	Z/STH25/054369
Afdeling	FL - Omgevingsbeleid
Informant	dhr. W. Dijk
Doorkiesnummer	052246 75 70
Bijlagen	3

Directie Materieel, Vastgoed, Leefomgeving en Duurzaamheid
Ministerie van Defensie
O.v.v. Nationaal Programma Ruimte voor Defensie
Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE

Staphorst, 12 juni 2025
Verzonden

Onderwerp Zienswijze ontwerpprogramma NPRD

Geachte heer/mevrouw,

Het college van B&W van de gemeente Staphorst dankt u voor de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het Ontwerp NPRD en de bijbehorende planMER. Wij constateren dat het kabinet in het Ontwerp NPRD heeft besloten de bestaande locatie aan de J.J. Gorterlaan in Staphorst aan te wijzen als voorkeurslocatie voor de behoefte “grootschalige munitieopslag”. Deze aanwijzing heeft impact op onze gemeente; in het bijzonder voor de veiligheid en belangen van onze inwoners, de aanwezige natuur en recreatiewaarden, agrarische gronden en veiligheid en robuustheid van de lokale infrastructuur. Wij willen graag dat u er voor zorg draagt dat effecten die ontstaan, op een zorgvuldige en verantwoorde manier opgelost of gecompenseerd worden. Onze zienswijze is op dit uitgangspunt gebaseerd.

Het Ontwerp NPRD doet recht aan het Staphorster bod
Wij constateren met waardering dat het Staphorster bod, met steun van provincie Overijssel aangeboden op 19 december 2024, is opgenomen in het Ontwerp NPRD. Defensie, provincie en gemeente nemen hierin een inspanningsverplichting op zich om de randvoorwaarden te realiseren. Dit is een belangrijke eerste stap om vast te stellen wát nodig is in en voor Staphorst. Wij willen er graag op wijzen dat deze randvoorwaarden voor gemeente Staphorst noodzakelijke voorwaarden zijn bij het beantwoorden van de vraag hóe de grootschalige munitieopslag op een veilige en maatschappelijk verantwoorde manier gerealiseerd wordt. Hierbij hebben wij een aantal aandachtspunten.

Tekst gaat verder op de volgende pagina.

Zorg voor:

1. *Direct omwonenden*
   Wij blijven aandacht vragen voor de positie van de direct omwonenden. Door de aanwijzing van Staphorst als voorkeurslocatie ontstaat voor deze groep een grote mate van onzekerheid over hun toekomst, woning en leefomgeving. Wij roepen Defensie en het Rijk op om hen zorgvuldig, actief en transparant te blijven betrekken en om zich maximaal in te spannen om aan de belangen van deze inwoners tegemoet te komen. Dit vereist maatwerk, tijdige communicatie en duidelijkheid over gevolgen en procedures. Er moet helderheid komen over overgangsrecht, compensatie en alternatieven voor getroffen bewoners.

2. *Natuur en recreatiewaarden*
   Voor de inpassing van het grootschalige munitiecomplexmoet rekening gehouden worden met het behoud én de ontwikkeling van de aanwezige natuur- en recreatiewaarden. Onderdeel hiervan is een duurzame en langdurige bijdrage voor beheer, onderhoud en ontwikkeling van natuur en recreatie. Wij vragen Defensie om alle betrokken partijen zorgvuldig te betrekken.

3. *Agrarische belangen*
   Op 28 mei heeft u een informatiebijeenkomst georganiseerd voor eigenaren van grond die Defensie nodig heeft voor de bouw van het munitiecomplex. Eigenaren en gebruikers van agrarische gronden in Staphorst hebben net een ruilverkaveling afgerond. Zij hebben de zorg dat er in Staphorst geen landbouwgrond beschikbaar is die het verlies van gronden kan compenseren. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de toekomstbestendigheid van betrokken bedrijven. Wij vragen Defensie om er voor te zorgen dat betrokken agrarische bedrijven een goed toekomstperspectief blijven houden.

Luister en breng alle belangen zorgvuldig en tijdig in beeld
De aanwijzing tot voorkeurslocatie roept bij inwoners onrust op over de toekomstige status van natuur-, recreatie- en agrarisch gebied. Deze onrust gaat verder dan de groep grondeigenaren op wiens grond de toekomstige munitieopslag geprojecteerd is. Wij verzoeken Defensie om in samenspraak met de gemeente en op korte termijn, een adequate vorm van omgevingsmanagement te organiseren. Doel hiervan is om breed in de samenleving belangen, zorgen en wensen te inventariseren en te bundelen. De resultaten kunnen dan gebruikt worden als eerste stap voor het vervolgproces. Hiermee willen we borgen dat er geen zorgen en signalen door Defensie over het hoofd worden gezien. Ook vragen wij defensie om in 2025 scenario's weer te geven van de van de procestappen en besluiten tot en met realisatie van het munitiecomplex.

Bestuurlijke rolverdeling en positie gemeenteraad
Wij vragen Defensie om op korte termijn inzichtelijk te maken welke rollen en taken de verschillende overheden en uitvoeringsorganisaties hebben in het proces vanaf besluitvorming in dit najaar tot realisatie. Dit betreft niet alleen het formele besluitvormingsproces, maar ook de rolverdeling in het vervolgproces, de uitvoering en wat de boogde resultaten zijn wat behaald moet worden. Daarnaast vragen wij expliciet ruimte voor onze gemeenteraad om aan de voorkant kaders te kunnen stellen voor het vervolgproces. Mede gelet op de impact voor onze gemeenschap, vinden wij het essentieel dat de volksvertegenwoordiging hierin een duidelijke rol krijgt.

Betrek uitvoeringsorganisaties zo vroeg mogelijk in het proces
Het is aannemelijk dat uitvoeringsorganisaties, naast de provincie, zoals Staatbosbeheer, ProRail en Rijkswaterstaat, een grote rol krijgen bij de uitvoering van het Staphorster bod. Wij vragen u daarom om hen zo snel mogelijk te betrekken in het vervolg.

Onze voorwaarden in deze nieuwe fase
Wij onderkennen dat met het Ontwerp NPRD een nieuwe fase aanbreekt, waarin de uitwerking van de gezamenlijke inspanningsverplichting naar gedragen resultaat concreet gemaakt moet worden. Wij zijn bereid om aan deze fase mee te werken, onder de volgende voorwaarden:

1. De randvoorwaarden uit het Staphorster bod zijn noodzakelijke voorwaarden voor een veilige en maatschappelijk verantwoorde realisatie van de grootschalige munitieopslag.

2. Bij de besluitvorming over het NPRD, willen wij graag dat er duidelijke en bestuurlijk vastgelegde afspraken opgenomen worden over de uitvoering en financiering van het Staphorster bod.

3. De uitvoering van de inspanningsverplichting zoals deze is opgenomen in het Ontwerp NPRD, concretiseren wij op korte termijn, ruim vóór besluitvorming over het NPRD, in een bestuurlijke overeenkomst tussen gemeente, provincie en Defensie.

Plan MER
Dan onze reactie op het Plan MER.

1. *Het is niet navolgbaar wat er gebeurd is met de inbreng van een groep inwoners.*
   Op 29 maart heeft een groep inwoners aanvullende informatie aan Defensie opgestuurd over natuurwaarden. Bij deze bijdrage zijn een aantal lokale ecologen betrokken geweest. Het is niet navolgbaar wat met deze inbreng gedaan is. Graag zien wij dat u hierover een terugkoppeling geeft aan de betreffende groep inwoners.

2. *De beoordeling van het aspect 'bereikbaarheid' geeft een vertekend beeld.*
   Staphorst scoort een + op bereikbaarheid. Wij vinden dat dit een vertekend beeld geeft en dat een negatieve score beter past bij de werkelijke situatie. Dat komt omdat een cruciale schakel binnen het netwerk, namelijk: de plek waar het nationale bovenlokale en lokale wegennet samenkomt, in 2030 onvoldoende capaciteit heeft. Volgens adviesbureau Goudappel zal hierdoor ernstige terugslag plaatsvinden op de afritten en de A28 zelf. In haar rapportage uit 2019 schrijft Goudappel dat "zonder aanpassing van de huidige situatie, de terugslag op de afritten en de A28 over tien jaar al een structureel probleem zal vormen voor de doorstroming en verkeersveiligheid op de A28".

Tot slot
Gemeente Staphorst wil bijdragen aan nationale veiligheid, en veiligheid, leefbaarheid en vertrouwen van haar inwoners. Wij vragen het Rijk en Defensie in het bijzonder, om in de praktijk waar te maken dat deze balans serieus wordt genomen. Wij rekenen erop dat u de inhoud van deze zienswijze zorgvuldig betrekt bij de verdere besluitvorming over het definitieve NPRD en de inrichting van het gebiedsproces, en ons van antwoord voorziet over de vraag hóe u het proces voor u ziet om het het Staphorster bod daadwerkelijk te realiseren.

Kort samengevat:

1. Blijf direct omwonenden zorgvuldig, actief en transparant betrekken en span u maximaal om aan de belangen van deze inwoners tegemoet te komen.
2. Betrek ten aanzien van de natuur en recreatiewaarden alle partijen en maak gebruik van lokale expertise.
3. Zorg dat aan betrokken agrarische bedrijven een goed toekomstperspectief wordt geboden.
4. Organiseer, in samenspraak met de gemeente, een adequate vorm van omgevingsmanagement. Doel hiervan is om breed in de samenleving belangen, zorgen en wensen te inventariseren en te bundelen.
5. Stel in 2025 scenario's op van de te nemen processtappen en besluiten. Doel hiervan is om inzicht te geven in het vervolgproces.
6. Maak op korte termijn inzichtelijk welke rollen en taken de verschillende overheden en uitvoeringsorganisaties hebben in het vervolgproces.
7. Geef onze gemeenteraad ruimte om aan de voorkant kaders te kunnen stellen voor het gebiedsproces.
8. Betrek uitvoeringsorganisaties zoals Staatbosbeheer, ProRail en Rijkswaterstaat zo snel mogelijk in het vervolgproces.
9. Wij zijn bereid om aan de volgende fase mee te werken als het totale Staphorster bod gerealiseerd wordt en afspraken over de uitvoering en financiering van het *totale* Staphorster bod bij de besluitvorming over het NPRD vastgelegd zijn.
10. De uitvoering van de inspanningsverplichting zoals deze is opgenomen in het Ontwerp NPRD, borgen wij op korte termijn, maar zeker ruim vóór besluitvorming over het NPRD, in een bestuurlijke overeenkomst tussen gemeente, provincie en Defensie.
11. Geef onze opmerkingen over het plan MER door aan Antea.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Staphorst
de secretaris de burgemeester

M.T. van de Wetering J. ten Kate

Afschrift verstuurd aan: